

sitte viime kirjeeni useampia, joista mainitsen vain joitakin.

S. S. Järjestön luennointija Moses Hahl oli täällä luennoinnissa kolmena iltana ja tavattoman kylmästä ilmasta huolimatta oli kuulijoita jokaisena iltana kiitettävän paljon, joka tahtoo olla harvinaista ainakin täällä, että puhujaa mennään lähemmäs isoissa joukoissa kuulemaan.

Ompeluseuran ilmat v.k. 13 p. onnistuivat melkäläisiin oloihin verraten hyvin, yleinen tulos ollen \$65.40. Klitos vain toverit uhrauksistamme! Ompeluseuralla onkin jo taasen uudet työt tekeillä ja myyjäiset pidetään ehkä maaliskuulla.

Ohjelma-illamat oli meillä tammik. 28 p. Ohjelmaa suoritettiin ensin joitakin aumeroita ja lopuksi näyttökappale "Lammaskalvossa".

Ohjelmakokouksen loputtua pidettiin osaston virallinen kokous, jossa muun muassa hyväksyttiin evästyksessä Työmies Kustannusyhdistyksen kokoukselle ja valittiin edustaja-ehdokas Länsipiirin edustajakokoukseen. Myöskin päätettiin ehdottaa Wyomingin keskuskomitealle yleisäänessä päätettäväksi, että Wyomingista lähetetään vain kaksi edustajaa neljän sijaan Länsipiirin kokoukseen. Tuomivat, että kaksi ajaa saman asian kuin neljään.

Myöskin valittiin komitea laatimaan evästyksiä mainittuun kokoukseen.

"Mestarinäyte" esitetään näytelmäseuran toimesta helmik. 10. Myöskin näytelmäseuralla on useampia kappaleita harjoituksen alla, joiden esitysaikaa ei ole vielä tarkemmin määrätty.

Naisten päivää vietetään helmik. 25 p. josta ajotaan saada oikein nautintorikas illa. Ohjelmaa tulee olemaan kaikista laadusta. Muun muassa näytelmäkappale. Myöskin suuhun pantavaa siellä tarjotaan ja kaikki aivan vapaasti. Ompeluseura on jo pannut asian alulle ja toimii kai loppuun saakka. On sanomattakin selvää, että jokainen saapuu silloin haalille, naapurikylläläisetkin. Tulkaapa silloin meille taasen vierailulle.

Niin no tervepä sitten taas.

HANNA.

CRYSTAL FALLS, MICH.

On tosiaankin pitkä aika siitä, kun täältä Fallsista on ollut minkäänlaisia kirjoitusta Toverittaren palstalla. Olen kuullut, että täällä on valittu osaston kokouksessa joku mieshenkilö kirjeenvaihtajaksi jo viime kesänä, eikä hän vielä ole ehtinyt yhtään kertaa täyttää tehtävänsä.

Kuukausi takaperin perustivat täällä polkamiehet osuusruokalan, jonka nimeksi antoivat "Jyry". Sitä ei vielä voi tietää, kuinka he siinä alkavat mennä eteenpäin, pysyväkö pystyssä vai tekeekö kuperkelkan. Toivoisin kuitenkin, että he hyvin menestyisivät omassa kodissaan. Kyllä kai heillä nyt ensiksi on vähän vastuksia, kun joutuivat juuri näin kallina aikana sen perustamaan. Mutta siitä ei pidä säikähtää, sillä kaikessa sitä ensin on alussa vastuksia, mutta yksimielisyyttä siinä tarvitaan, niin kyllä kaikki hyvin käy.

Täällä oli Iron Riverin sosialistiosaston näytelmäseura tammikuun 21 p. näyttämässä jonkun kappaleen. Nimeä en varmasti muista, oliko se "Naimahulluja" eli jotenkin sinnepäin. Iise on ollut tilaisuudessa näkemään koko kappaleita ja niin olen on voi kertoa kappaleen esityksestä enkä sisällöstä mitään. Kuulin vaan, että yleisöä oli ollut hyvin vähän ja eihän se mikään ihme ole, sillä olihan siihen luonnolliset syyt. Ilma oli niin paha, että ei kukaan pitempimatkaista viittäsihty lähtenyt niin pahaalla lumipyryllä pitkiä matkoja lävelemään. Ja ei sillä hyvä että he esittivät täällä kappaleen, mutta vielä olivat näyttäneet huonoja puoliaankin. YKSI JOUKOSTA.

SAULT STE MARIE.

On koko pitkä aika kun on Toverittaren palstalla näkyneet elonmerkit

kiä täältä paikkakunnalta. Täällä mennään eteenpäin lyhyin askelin, hitaasti mutta varmasti.

Ompeluseuramme on nykyään koko hyvällä pohjalla. On saatu koko paljon uusia voimia. Ja siitähän meidän hyvinvointimme juuri riippuu. Kun joukolla oikein aherramme, niin kyllä kevääseen mennessä on oiva pinkka töltti. Ja saamme ne mahtavat arpajaiset pystyyn, joista on jo vähin päätetty.

Naisten päivänä ompeluseuran naiset päättivät hommata suurenmoiset juhlatilaisuudet. Näytellään kappale "Murtovaaralaiset". Ohjelmaa koetaan saada mahdollisimman monipuoliseksi. Toverittaria myöskin jaetaan 100 kpl. aivan vapaasti samassa tilaisuudessa. Tervetuloa kaikki ilman erotusta.

Meidän emäntäväki täällä kovasti hommaa niin sanottuja akkain iltamia. Ja kyllä sitä ohjelmaa kuuluu olevan koko runsaasti. Olenpa melkein varma, että kyllä he vastapelu-reiltaan voitot vetävät.

Koettakaa vaan, misikset, kukin kohdaltansa tuoda ohjelmaa tullessanne ettemme vaan mitenkään häviölle jäisi.

En tiedä varmaa päivämäärää, koska ne tulevat vietettäväksi. Vaan koetetaan laittaa ilmoitukset ajoissa, että ei vaan kukaan jäisi pois tästä harvinaisesta tilaisuudesta.

Lauluseura täällä myöskin on, vaan ikävä kyllä sanoa, melkein kuoleman partaalla. Alkää toki hyvät laulajat, antako varttoa toistanne harjoituksin. Ei sillä tavalla valmistu saada. Ja niistä lauluseuran päätetyistä iltamista ei hyvinkään nautintorikkaat tule, jos ei meillä ole mitään annettavaa kuuluville. Koetta-kaapas oikein innolla ja alusta. Ja käydä säännöllisesti harjoituksissa. Ja kaikki kellä vaan on vähinkään äänen tapaista, niin tervetuloa. Kyllä toverit sahi sitä "orningissa" pitää.

Ja oisihan ikävä ja ihpeä, jos meidän köörimme niin alkuunsa sulaisi. Ja niin hyvä lisa kuin kööri-laulu, ohjelmanuorostama puuttuisi. Monet voi sanoa, että ei minusta ole, eikä minusta laulajaa tule. Vaan tähän voi sovitaa pätään Aku Päiviön teoksesta: "Ei niin pientä ettei kortehen yllä. Ei niin suurta, ettei työtä ole kyllä."

Siiis innostusta, toverit! Näytelmäseurassa on myöskin näkynyt samoja taudin oireita kuin edellisessäkin. Vaan toivottavasti se on ohimenevä. Koko suurta kappaleita näytetään joka kahden viikon päästä.

YKSI JOUKOSTA.

NEWARK, N.J.

Kovin harvoin näkee Toverittaren palstalla mitään uutisia tai kuuluisia täältä Newarkista. Luulisipa että täällä vallan nukutaan. Nyt saatuani tämän kirjeenvaihtajan toimen, koitan pirtää muutaman sanan "meidän puuhista".

Tammik. 14 p. oli s. s. osaston vuosikokous, jossa toimitettiin kaikki vuosikokoukselle kuuluvat tehtävät. Kuluneen vuoden toimintakertomuksesta kuulumme, että toimittu sitä on pitkin vuotta, joskin loppuvuodella on toiminta ollut hiukan laimeampaa. Mutta se, joka on tullut lyödyksi laimin viime vuodelta, korvatkaamme takaisin alkaneella vuodelta. Ja alku näyttääkin lupaavalta, sillä kaikki eri toimikunnat ovat jo käyneet käsiksi toimintaan niin etä suhina kuuluu. Kestäköön innostus loppuun asti, ettei se jäisi vaan "hetken hummeeksi".

Osastomme kahdeksas vuosijuhla tammik. 13 p. onnistui hyvin sekä ohjelman puolesta kuin myöskin ai-teolliselta kannalta katsoen. Yleisöä oli aivan tungokseen asti. Vuosijuh-lussamme näki, että on niitä "finniä" täälläkin ympärillä, vaikka osastossa on jäseniä vain 40 vaiheilla. Miksi ette yhdy osastoon? Vai joko on mielestänne maailma niin valmis-tä, että kelpaa laakereilla levätä ja ristiesä käsiin odottaa sen "loppua"? Ei sinne päinkään!

Pöls' siis kaikki unteluus! Herät-täkäämme kaikki unuvat aistit he-

reille ja käykäämme yksissä mielin käsiksi toimintaan, sillä elämällä on syvämpi tarkoitus ja päämäärä kuin: tehdä työtä ruumiinsa ylläpitämiseksi, syödä ja nukkua. Kaikki siis kanta-maan parhaansa aatteen alttarille, se on jokaisen velvollisuus.

Ehkä tämä jo riittää näin ensi-kerralla, kunhan tässä "tutustutaan", niin sitte enempi.

Kaikkia tervehtäin, EDLA.

BERKELEY, CAL.

Ensimmäinen päivä tätä kunta oli osaston kokous, jossa tavon mukaan keskusteltiin ja tehtiin päätöksiä monista eri asioista, vaan en rupea niitä tässä yksityiskohtaisesti sel-vittämään. Sen kuitenkin tulee var-sinainen kirjeenvaihtaja tekemään. Ainoastaan yhden asian tahdon teille sanoa ja se on seuraava, nimittäin **naisten päivää päätettiin** vietää 25 p. helmik. ja oikein jyrin kanssa. Viime vuonna se meiltä jäikin aivan unhotuksiin, joten nyt on vielä suu-rempi syy ottaa asiasta oikein riva-kasti kiinni, hommata sellainen agi-tatsioni-iltama toimeen, jommoista meillä täällä Berkeleyssä ei ole ollut pitkiin aikoihin. Iltamaa toimeen-panemaan valittiin, naisista, viisi-henkinen toimikunta, joka tulee parhaansa mukaan valvomaan sen illan henkisen puolen, nimittäin ohjelman.

Naisten päivän numeroa, Toveritarta, myös päätettiin illata 50 kappaletta, josta saadaan jakaa samassa tilai-suudessa niille, jolle ei sitä vielä tule. Ja mitä ohjelmaa tulee, niin voin jo edeltäkäsni vakuuttaa, että se tulee olemaan arvokasta, oikein erikoisesti sitä illata varten valittua. Muun muassa tulee meille puhumaan englanninkielinen toveri Mills. Hän onkin parhaimpia puhujia paikka-kunnalla, joten jokaisen olisi rien-nettävä häntä kuulemaan, hän sinä iltana selvittelee meille nykyisten korkeiden elinkustannusten huokeista nosuista ja myös niistä keinoista mil-la ne saataisiin laskemaan alas. Sit-te vielä voin mainita muitakin ohjel-manumeroita: runo, laulu, soittoa, kuvaelma ja yksinäytöksinen näytel-mä, nimeä on vielä tiedä, y.m., y.m. Siis vielä kerran vakuutan, että oh-jelma tulee olemaan niin arvokas ja monipuolinen, että sinne on jokai-sen riennettävä, joka vaan kynnelle kykenee. Sisään pääsykin on vain 10 senttiä, ettei sekään estä ketään kotiin jäämään. Tervetuloa kaikille! **Helmikuun 25 päivä naisten päivän viettoon, täyttäkää silloin Toveri-Tupa ääriään myöten, sillä naisten päivä on vaan kerran vuodessa.**

A. P.

DETROIT, MICH.

Tervehdys ensiksi kaikille Toverit-taren lukijolle ja ystäville täältä kuuluisista "Fordin valtakunnasta". Elää retuutetaan sitä täälläkin päin hiljolleen, vaikkakaan ei ole hyvin suuresti sitä maailmalle sanottu, ei ole edes Toverittaren palstalla näkynyt koko pitkänä talvena juuri mitään meidän kylästäme, paria pikkua pätää lukuunottamatta.

Mistä se tulee, että ei Toveritta-reen ole uutispätkää kirjoitettu? Eikö täällä tapahdu mitään sellaista, josta kannattaisi jonkun verran mainita suurelle suomalaiselle yleisölle Amerikassa Toverittaren kautta? Kyllä niitä tapahtuu. No miksi niitä tapahtumia ei tiedoteta maailmal-le? Niin näkkääs, kun ei täällä Detroitissa ole muuta kuin enempi puoli nais-ihmisiä suomalaisten keskuudessa, eihän niillä toki enään ole mitään mahdollisuutta kirjoittaa plentäkään pätää omaan äänenkan-nattajaansa, eikä paljon ottaa osaa muihin kaan toimiin niiden riveissä, jotka taistelevat kapitalismin kuki-ttamiseksi, uuden, sosialistisen yhteis-kunnan luomiseksi.

Jonkunlaisen käsityksen saa mei-dän naistoverittemme "innostukses-ta" yhteisen asiamme hyväksi, seu-ravasta, jossa en pyydä vähääkään ilioitella.

Meidän osastossamme on noin 300 jäsentä, niistä noin 160-70 on naisia, mutta onko heitä suhdelukunsa mu-

kaisesti edustettuna osastomme kou-kuksissa? Ei sitte liikkään, täytyy ikävä kyllä, mainita. Sunnuntaina, tammikuun 21 p. oli osaston vuosikokouksen jatkokous, jossa oli san-gen monta tärkeää asiaa keskustel-tavana, ja oli se ilmoitettu tavalli-suuden mukaan ensiluokkaisesti, että jokainen varmasti tiesi siitä kokouk-sesta ja sen asioista alkoja ennen, että, jos olisi halua ollut tulla, niin olisi kyllä tietänyt järjestää asiansa siihen kuntoon, että olisi ollut tilai-suus saapua kokoukseen. Mutta kuinkas kävi? Tuli kokouksen alka-mis-aika, niin kokoushuone oli milt'-ei tyhjää, kymmenkunta miestä siellä oli ja heidän joukossaan oli kaksi naista! Kokouksen puheenjohtaja ensin kysäsi, että onko meitä niin paljon että voimme valita äänten-laskijat kokoukselle? Kyllä se arve-littavaa oli, mutta valittiin ne sen-tään, kokouksen kuluessa oli nais-toveritämme saapunut sentään viisi henkilöä, sanoo (5), eikös heitä ol-lutkin aika joukko? En sillä tahdo väittää että miehet ottaisivat juuri vilkkaammin osaa osaston toimiin kuin naisetkaan, mutta vähempilä-kuisuudestaan huolimatta ovat he tä-hän asti olleet sentään enemmistönä osaston touhuissa.

Samassa kokouksessa m.m. piti valittaman Toverittarelle kirjeen-vaihtaja, johon toimeen aina tavalli-sesti on kaikilla paikkakunnilla, Det-roitissa myöskin, saatu valittua suu-rella valvalla joku "näppäri" nais-toveri tähän asti, mutta nyt ei sitä saatu. Jotenka allekirjottanut otti tehtäväkseen sanotun toimen, ei siksi että tunsin itselläni olevan erikoisen tuntevan kutsunukseen tähän tehtä-vään, eikä siksiäkään että alkaisin naistoveritämme parjata heidän o-mansa lehdesään, (jota ei tieten-kään sallittaisikaan), ei mitään sel-laista, mutta koska allekirjottanutkin myöntää sen suuren merkityksen, mikä on kaikilla sosialistisilla lehdil-lä työväenliikkeessä ja myöskin tie-täen mitä monipuolisempi sanoma-lehti on, sitä suuremmasta merkityk-sestä se on. Ja vielä, Detroitissa nykyään on suomalaisia useampi tu-hat, jotenka on ehdoton totuus, että jokaisella suomalaisella sanomalehdellä Amerikassa täytyy olla kirjeenvaihta-ja, jos ei olla tilaisuudessa "expert-tiä" saamaan, täytyy paremman puu-teessa tyytyä minunkinlaiseen.

Täällä on viime aikoina ollut vireil-lä perustaa ihanneliitto. On ollut joitakin asiaan innostuneita, jotka ovat tehneet kaikkensa saadakseen perustetuksi sunnuntaikoulun lapsille, mutta siihen osanotto lasten van-hempien taholta on ollut hävyttömän laimeaa. Parina sunnuntaina on jo yritetty saada lapsia kouluun, mutta ei niitä siellä ole ollut kuin muuta-mia. Sehän on sanomattakin selvää, että sellainen koulu, eli oikeammin opin-harrastus ei vastaa sitä tarkoi-tusta, mitä sillä meinataan! Tämä kyllä on suurkaupunkien joukkoon-lukeutuva kaupunki ja suhteettoman suurelle alalle rakennettua, verrattu-na uudempi aikaisiin kaupunkelhin, jotenka lasten vanhemmat väittävät olevan liian pitkien matkojen haitta-na siihen, että eivät laita lapsiansa sanottuun ihanneliittoon.

Mutta kuulkaahan sentään hyvät ystävät ja toverit. Ajatelkaapa, onko se todellinen syy? Minä puolestani pyydän väittää vastaan sellaista syy-töksen rotöstä, joka ehdottomasti ro-mahtaa alas pienimmästäkin oikeas-ta sanotun asian puolestukseksi sanotusta lauseesta. **Tietääkseni on sanottuilla liitoilla tahi kouluilla pitem-mälle tulevaisuuteen tähtäävä tar-koitus, saada lapset käsittämään jo nuorina ollessaan tämän yhteiskun-nan nurinkuruus, tähdentää heille sosialismin oikeata puhdistettu op-pia, että he, kun he joutuvat kapita-listisen järjestelmän vellottaviksi, niinkuin me nykyään työkykyinen su-kupolvi olemme, tietäisivät tehtävän-sä, olisivat valmiit repimään alas vallassa olevan vääryyden ja sen raunioille rakentaisivat uuden, oikeu-den ja rauhan yhteiskunnan, jossa sopusointuisuus kuvastuisi kaikesta.** Niin, sellainen on tarkoitus. Aja-telkaamme tätä, ja sitte päättäkääm-me, onko todellakin liaksi mikaan